

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérleírás: Officiózus kavarodás. A hercegovinai rémuralom.

nélkülözünk. De tessék elgondolni, micsoda helyzetbe került Szell Kálmán és Kállay Béni, ez a két államférfi, kikről egyképen köztudomású, hogy éleik-halnak egy kis tönjénért és szörnyen burgózkodnak a nyilvános reklám szervezésében.

játszunk, az egyiket a másik rovására méltatlan dicsérrelt vagy gánccsal illetjük. Más mérték alá esik a kormánypolitikát helyeslő lapok kirohanása Kállay Béni ellen.

lőbb kiváló tagját, elsősorban is Kossuth Ferencet és Eötvös Károlyt, arra kéri őket, hogy úgy-úgy tegyék a magukévá és vegyék őket pártfogásba. Ennek folytán a mohamedánok be fogják várni, a míg a magyar képviselőházban tényleg szóba kerül a hercegovinai rémuralom, mert azt remélik, hogy a felszólalások valamelyes fordulatot fognak előidézni az ő ügyökben.

győződésük vele homlokegyenest ellenkezik: nem lehetünk hát szószólói Deák közjogi alkotásai igazolásának. Mostani pár szónói megjegyzéseink is csupán a tények történelmi igazságának fölelevenítésére irányulhatnak.

Officiózus kavarodás.

Ugy van bizony! Minden jóból megárt a kelletlenül több és megárhathat néha a túlsok officiózus újság is. Bismarcknak is az volt a tanítása, hogy az államférfi használja fel minden alkalommal a saját hatalmát, de óvakodik magga mellett a szótól és kiterjedt újságszerelést tartani.

Ez az egy körülmény is szerfölött komplikáltta tettei a delegációban az ellenzéki pártok helyzetét, és megnehezítette azt, hogy delegációs szelleműkkel alkaldo parlamenti feladataikkal összehangoltan egész kezezzék. A közjogi ellenzék névze mindenesetre határozott bizonyosság arra, hogy a delegációban semmi keresni valója nincsen. Szell Kálmán ur ellenben megtanulhatta most azt, hogy az officiózus áldásból is kevesebb többet jelentene.

Budapest, május 31. Az interparlamentaris konferencia Bécsben. Az interparlamentaris konferencia az idén Párisban fog ülni a főit, hol tartása a jövő esztendőben összegyűjtött. Hír szerint valószínűleg Eötvös lesz a főnök az interparlamentaris konferencia. Eddig a kontinens nagyobb városában mindenütt megfordult az interparlamentaris kongresszus s így most Bécsre kerül a sor.

A mohamedánok, a kik most már közel egy hónap óta hasztalan várnak Budapesten arra, hogy a király elebe meghessenek, ma se kaptak meg értesítést Kállay Benjámin miniszteről arra nézve, hogy kérelmük teljesülni fog-e, avagy sem.

Hasztalan. Deák jószándékú fölvetései nem állhattak meg az elvetelésű lehozójától. Mint a hogy az üvegházi növényt nevesztve a nyitra-hagyott réteken betóduló csipős lég, úgy hamvasztotta el az élevalóság hideg lehelle Deák összes alkotásának reményvirágait. Mert a ki-győzés egész kiválta némi ellenmondásban van az élet valóságának törvényeivel, melyek halad-nak a természetes működés útjain s nem tőrnek a pályát, a mozgáskör mesterséges kiczéveletét.

A hercegovinai rémuralom.

Az interparlamentaris konferencia Bécsben. Az interparlamentaris konferencia az idén Párisban fog ülni a főit, hol tartása a jövő esztendőben összegyűjtött. Hír szerint valószínűleg Eötvös lesz a főnök az interparlamentaris konferencia. Eddig a kontinens nagyobb városában mindenütt megfordult az interparlamentaris kongresszus s így most Bécsre kerül a sor.

A delegációk szétoszlása után.

A magyar delegátusok ez idén is, mint más években, újra alakultak, hódolatla összegyűlekeztek, trónbeszédet meghallgattak, közjogi kormányelőterjesztéseket, költségvetési és költségvetés-terjesztéseket, kijelentéseket, költségvetés-terjesztéseket jóváhagyták; és miután mindezek ékesen és jó rendben megtörténtek, lerakták most is a hatalmasok lábai elé a követelt sereget és feldisznították ünnepélyesen ezúttal is a halás elismerésnek és a legteljesebb bizalom nyilvánításának diadalkoszorúját a hatalomszék homlokait.

Budapest, május 31.

Az interparlamentaris konferencia Bécsben. Az interparlamentaris konferencia az idén Párisban fog ülni a főit, hol tartása a jövő esztendőben összegyűjtött. Hír szerint valószínűleg Eötvös lesz a főnök az interparlamentaris konferencia. Eddig a kontinens nagyobb városában mindenütt megfordult az interparlamentaris kongresszus s így most Bécsre kerül a sor.

A delegációk szétoszlása után.

A magyar delegátusok ez idén is, mint más években, újra alakultak, hódolatla összegyűlekeztek, trónbeszédet meghallgattak, közjogi kormányelőterjesztéseket, költségvetési és költségvetés-terjesztéseket, kijelentéseket, költségvetés-terjesztéseket jóváhagyták; és miután mindezek ékesen és jó rendben megtörténtek, lerakták most is a hatalmasok lábai elé a követelt sereget és feldisznították ünnepélyesen ezúttal is a halás elismerésnek és a legteljesebb bizalom nyilvánításának diadalkoszorúját a hatalomszék homlokait.

A hercegovinai rémuralom.

Az interparlamentaris konferencia Bécsben. Az interparlamentaris konferencia az idén Párisban fog ülni a főit, hol tartása a jövő esztendőben összegyűjtött. Hír szerint valószínűleg Eötvös lesz a főnök az interparlamentaris konferencia. Eddig a kontinens nagyobb városában mindenütt megfordult az interparlamentaris kongresszus s így most Bécsre kerül a sor.

Az első magyar nemzeti színház.*

Magyar művész honok n hiába ragyogott istenek teremtő esőjára: neki csak színben, pajában, ókorokban, deszkabódobban lehetett nemzetnek nyelven szólnia. Mint a egzánagnak, esepőrágnak, vásárosz komédiának, megvendüvőrágnak. Pedig akadt már varmegye is, mely közgyűlés tárgyalta az ügyet, mint fontos nemzeti kérdést. Vasvármegye 1828-ik évi októberi közgyűlésén már hazafias örömmel iltathatta jegyzőkönyvébe, hogy a „Dunántúli Színházas Társaság” Komlóssy Ferenc és Tóth István igazgatása alatt végleg megalakult s most már a varmegyei segélyezés mellett biztos leend e nagy nemzeti ügyünk virágosa.

Körülötte ülnek: Bezeredy István Tolnavarmegyeből, későbbi híres követ s újjászülésűtények egyik dicső alakja. Bezeredy György Vasvármegyeből, a költőnek sógora, a szép Szegedy Antónia férje. Vigázó Ferenc Pestvármegyeből, az ország egyik legváyonosabb közmezeje. Dabasi Halász Sámuel Veszprémmegyeből, böles és nemes gondolkodó-su férfi. Eörsi Nagy Antal Székesszékhérvárról, vágyonos és közügyekben buzgó ember. Mórafi Dániel öreg bátyam Felső-Eörszről, a Bathányi hercegek jogtanácsosa és Fülöp József öreg harátom, mérnök és főpostamester Veszprémből.

nyomban tovább is ment, még fűtőrezni is kezdett, de jobb kezével folyton szalmavacczákra mutatott oda az erdei iharla alá. Később országos hírű színes lett ő belőle is. Az urak egy pillanatra elnémultak a színes szavaira. Azután az egyik nevetni kezdett, a másik elkomolyodott. Bezeredy István egy könyecsepp is törött ki a szeméből. A költő összezsorította ajkait, mintha fogait akarta volna csikorgatni. Tehát a magyar művészt elhagyják a nemzetnek nagyjai! Csak a szegény jobbgy ad neki szalmát fekvőhelynek s a nyomorult Bolha zsidó födélte menedéknék!

és lakozókkal. Ott lakjanak a művészek is, n a Bolha zsidónál és az erdei iharla lombjai alatt. Összes költség 25 000 pengő forint. Micsoda? Huszonöt ezer forint? Ős-határozaldnyi szép nemesi birtok ára? É s hallatlan öszszeged adakozás utján gyűjteni össze? S nem is főispáni iktatásra, nem is választási lakomára, nem is ékszerre a királynéknak, hanem csupán nemzeti ügyre, csupán egy vidéki furdó magyar színházára? Lehetetlen az! Nem gyűlik az össze száz esztendő alatt se. S hol leszünk mi már száz esztendő múlva? Ki beszél mar magyarul száz esztendő múlva? Feküdjünk le! Hallgassunk! Így hangzott az első szó, a mikor a mérnök előállott az ő javaslatával. Ha nagy lélek nincs a költőben: dugába dől minden.

De a költő nem riadt vissza. S volt a ki bátorította őt. Kis-jókai Szabó István uram másnap is oly közel állt a társasághoz, mint az előző napon. S mikor az urak előmérését láta, oda ment a költőhöz s kalapját igaz tisztelettel megemelte. Engedje meg melyen tisztelt hazánkba, hogy én is szólhassak egy szót. Kis-jókai Szabó István a nevem, rév-komáromi kereskedő vagyok, de én is nemes ember vagyok s tisztelt hazánkfiának verses munkáit könyv nélkül tudom s imádság mellett gyerekeimtel is azokra tanítom. Szabad-e megtudnom, hogy a színházhoz tetőszindlyre hány ezer darab és hány forintban van fölvéve? Szeretném én azt tudni. Fülöp József kezébe veszi az írást, fölteszi a szemüveget s azt mondja: — Hatvan ezer szindlyt számítottam a tetőre a legjavabelől. Kis-jókai Szabó István uram megint megemelte kalapját. — Nagyon köszönöm e szíves felvilágosítást. Tessék tehát beírni, hogy én adok hatvanhat ezer szindlyt a legjavából s Rév-Komáromból ide szállítom a magam költségén.

Igy hangzik ez a bárgyusággal szaturál proklamáció, mely „egy új és hatalmas irányt akar adni a nemzeti kérdésnek“.

A megcsonkított koronák.

A budapesti tudományegyetem aulájában tegnap este tartott botrányos gyűlés képezte ma mindenfelé a közbeszéd tárgyat...

Lehetetlen e helyen meg nem emlékeznünk Powri Thewesnek rektorl. Tudvalegó dolog, hogy ez ideig rektorokodása alatt minden legesekélyebb dolgot is maga elé idézte az egyetemi ifjak...

A szeptemberben tartandó „Egyetemi kör“ választásokra újabb megalakult radikális egyesület ifjak pártjának elnöksége a következő nyilatkozat közlésére kér fel benőnek:

Nyilatkozat.

Nem tagadjuk, pertérekékhől vesszük kezünkbe a hatalmat, mert a midőn pártunk liberális szellemet és elvet, bár közele, oly mélyen megsértették, miként az a szent korona megcsúszása ügyében tegnap tartott ifjúsági közgyűlésen történt...

Szükségtelen külön kiemelünk, hogy az a szent címer megcsúszás részét képező szent korona ellen irányult, mi is a legkérsesebb cselekedék, s hogy ezzel a cselekedettel jelentik meg mi is a tegnapi közgyűlésen. A gyűlést megnyitó beszédben a közgyűlés elnöke azt a magától értődő utasítást adott, hogy felekezeti kérdés ne vonassék a vitába...

Szükségtelen külön kiemelünk, hogy az a szent címer megcsúszás részét képező szent korona ellen irányult, mi is a legkérsesebb cselekedék, s hogy ezzel a cselekedettel jelentik meg mi is a tegnapi közgyűlésen. A gyűlést megnyitó beszédben a közgyűlés elnöke azt a magától értődő utasítást adott, hogy felekezeti kérdés ne vonassék a vitába...

Szükségtelen külön kiemelünk, hogy az a szent címer megcsúszás részét képező szent korona ellen irányult, mi is a legkérsesebb cselekedék, s hogy ezzel a cselekedettel jelentik meg mi is a tegnapi közgyűlésen. A gyűlést megnyitó beszédben a közgyűlés elnöke azt a magától értődő utasítást adott, hogy felekezeti kérdés ne vonassék a vitába...

Szükségtelen külön kiemelünk, hogy az a szent címer megcsúszás részét képező szent korona ellen irányult, mi is a legkérsesebb cselekedék, s hogy ezzel a cselekedettel jelentik meg mi is a tegnapi közgyűlésen. A gyűlést megnyitó beszédben a közgyűlés elnöke azt a magától értődő utasítást adott, hogy felekezeti kérdés ne vonassék a vitába...

A radikális egyetemi ifjak pártjának elnöksége Weiler Ernő Silberstein Ottósz Lőó. Déty István.

A főkaptányaságban má dében egy órákor megjelent Ney Simon szobrász és dr. Farkas rendőrtanácsosnak, a bűnügyi osztály vezetőjénél jelenkezett, hogy az egyetemi címszerzés ügyében fölvilágosításokat adjon. A tanácsosnak ezután előmondotta, hogy ő a tassa, Verő Laszlo vezette az egyetem új palotájában a szobrászati díszítómunkákat...

zést végző munkások, a falakat festették, most pedig a lépcsőházat napszámoss asszonyok tisztogatták. A munka közben könnyen előfordult, hogy a mázólok esetjeikkel, vagy a tisztogató asszonyok, a mint létrákon állva a lépcsők kőpárkányaikat mosták, ruháikkal lefőrtök egy-egy keresztet; sőt az is megtörtént, hogy a mikor a szobrász-legények a koronák fölött valami díszítést illesztettek a falra, az aláluló habarcstörmelek is lefőrtök a keresztet. A szobrászok már kétszer javították ki az ilyen módon lerőrt keresztet. Az a két lerőrt kereszt, a melyet szombaton vettek észre, már régebb idő óta hiányzott és a szobrászoknak is volt róla tudomásuk. Azonban épen mert nagyon törékeny, a tisztogatás után akarták csak visszahelyezni, tudva azt, hogy még több is le fog törti. Az a két fiatal ember, a kiről a napszámossasszonyok azt vallották, hogy kedden reggel végigtárták a lépcsőházat minden keresztel megvizsgálva, Ney Simon és Verő Laszlo szobrászok voltak. Azt vizsgálták, hogy a díszítések a királyi látogatásnak napján rendben vannak-e. Eleinte nem is gondolták arra, hogy ebből komoly dolog lesz, de a mai lapokból értesülve arról a veszedelmes mozzanatból, a mely megindult az egyetemi ifjak körében, köztélességnek tartotta ezeket elmondani. Farkas tanácsos tudomásul vette az elmondottakat és Gęgus Daniél rendőrfelügyelőhöz utasította Neyt, a ki Gęgus előtt megígerte, hogy majd elmonditja az elmondottakat és hozzáteheti, hogy épen tegnap ajánlotta az építésznek, hogy a szabadon álló keresztet helyett a koronára feldobornővő, falhozragasztott keresztet illeszenek.

A napszámossákok ma este szembesítették a két szobrászsal, de ezek azt mondták, hogy ők nem a két szobrászt látták annak idején s nem őket gyanúsították a keresztet lerőrtésével. A vizsgálat folyik s ugy lehet nagyon is megfőlép eredményre fog vezetni.

Az angolok Pretóriában.

Az angolok, mint egy Londonon keresztül érkezett távirat jelenti, tegnap délután két órákor minden ellentállás nélkül megszállták Pretóriát.

Azok is, a kik az egész nyolcz hónapi harc alatt igaz lelkesedéssel néztek a bűroknak hősies küzdelméit, megkönnyebbülve olvashatták ezt a táviratot s az a jogos részvét, mely mindenkinék szivében támadhat ez iránt a szerencsésen bűr nép iránt, nem csökkentheti az a fölőt értett örömet, hogy a vérengzésnek vége van s hogy beveződött az a reménytelen óvodalmi háboru, melynek vége előre látható volt atóli a pillanattól fogva, hogy Anglia huszszor akkora hadserőget küldött le a harczterre, a mekkora Oranje-nak és Transzválnak egész holland lakossága együttvéve.

És most, mikor látunk elbukni egy független, szabadságszerető, becsületes népet, önkéntelen felerőli a gondolat, mi lesz ezután az a fűg-gelenséggel együtt mennyi vesztet meg az a nép, melynek hősies küzdelme nyolcz hónapra keresztül az egész világ csodálatát és rokonszenvet érdemelte ki.

Oranje már annektálva van s Transzvál is annektálva lesz. Ez kétségtelen, sőt attól a percetől kezdve, hogy Pretoria falain angol lobogó leng, ez már meg is történt.

A katonai fegyelem nélkül való bűr nép parányi kis seregével lőrd Roberts megérkezése előtt csakugyan csodás sikereket ért el, de attól a percetől kezdve, hogy kétszáz ezer angol katona szállt ellentük sakra, nem tartóztathattak volna föl a végezetlel akkor sem, ha mindegyikük oroszlan módra küzdött volna is. Már maga az a körülmény, hogy csak most, május végén volt képes Roberts, s akkor is ellentállás nélkül elfogni a Váil folyón, pedig február 9-én már a Modder folyó mellett volt, elég fényes tanúság a mellett, hogy a bűrok kezéből kieseljen ugyan a legyver, de a becsületes küzdelem dícsőségét nem veheti el tőlük senki. Még akkor is, mikor Roberts már 45 000 emberrel, tehát kétfelnyál katonával, a mennyivel a bűrok a háboru elői szakában is rendelkeztek, bevonult Bloemfonteinbe, a bűrok néhány ezer emberrel hég felé, majdnem két egész hónapig tartótták őt ott lekötve, a nélkül, hogy mozdulni tudott, vagy mert volna. De hát végre is győzött a számbeli túlsúly, s a hős bűr nép, mely huszonhét csatában vert meg az angolokat, elbukott. Az utóbbi hetekben már nem is küzdöttek s önként adtak fel legjobb pozícióikat, látván, hogy minden küzdelmük így is, úgy is hiába való. Roberts ugyszólván fele annyit vett sem ontott a győzeleméiről, mint ontott Buller, Gatare és Methuen a vereségeiről. A helyett, hogy megtámadta volna nyílt harcban az ellenséget, taktikai operációkkal kiszorította a bűrokat legjobb pozícióikból, úgy, hogy ezek ugyszólván puskátóves nélkül vonultak ki bevehetetlennek tartott pozícióikból.

Kedzdelben azt lehetett vágni, hogy a bűrok, a kik Oranjeból kiszorítottak, majd a Val folyónál fogták ellentállani az angoloknak. Az egész éredőktő világ azt várta, hogy itt meg fog ismétlődni Robertssal, a mil Buller négyezer volt kénytelen a Tugela mellett eszenvedni. Nem történt meg, s az angolok fellarióztatás nélkül léptek Traszvál területre. Ekkor mindenki azt hitte, hogy majd Johannesburgot fogják a bűrok védelmezni, mert hisz tulajdonképen Johannesburg a vezegője a háborunak, és az angol pénzen amerikai urányokban épült város, a hol az aranybányák vannak. Ez sem történt meg. Johannesburg is átengedett a bűrok, s meg azt a fenyegetőüket sem váltották be, hogy fölrobantják a bányákat, a melyekért Anglia ezt az egész költésges hadjáratot megindította. Ettől a percetől kezdve kétségtelen volt, hogy Pretóriát sem fogják a bűrok védelmezni, mert ennek most már amugy sem volna célja. Legfőljebb csak vérbe és egyéb áldozatba kerülne az, hogy a várost még egy ideig védjék, de semmiféle eredménye nem volna, mert kétségtelen, hogy Roberts inkább kibirta volna Pretoria ostromlását, mint a bűrok a védelméit.

Ma már Pretoria is az angolok kezében van s ezzel véget ért a háboru. Meglehet, hogy egyes bűr kommandók még folytának guerilla harcra az angolok ellen, de kétségtelen, hogy Roberts ezekkel is hamar gőg vezényli. Különb is sokáig nem folytathat ilyen guerilla háboru.

Tehát a transzváli közlácosság is ép ugy megszűnt létezni, mint megszűnt Oranje s a kis bűr nép, mely hősieslegének, halálmegvetésének, hazaszeretetének soha nem halványuló, ragyogó példáját adta, ma már saját érdekéből legokosabban tesz, ha belenyugszik sorsába, mert ha akkor sem tudott megküzdeni Angliával, mikor a kezében volt a legyver, még kevésbbé tudna most, mikor le van fegyverezve. Különb is vizsgálathatja őket a máris angol uralom alatt élő hollandoknak sorsa s ebből merithetik azt a reményt, hogy az övüké sem lesz kedvezőlenebb. A Fokgyarmat teljes szabadságot élvez, van külön miniszteriuma és külön parlamentje s ebben a parlamentben eddig is a hollandok vannak többségben s a két bűr köztársaság is közvetlenül a Fokgyarmathoz csatlakolt. Sem személyes, sem polgári, sem politikai jogukban nem fognak a bűrok csorbát szenvedni, ha a függetlenségük elveszett is.

A mi pedig magat Angliát illeti, a mely győzelemmel végete be ezt a háborut. tekintélyének és presztigejének egy részét elvesztette. Szarazföldi hadserőge erőtlenné, táboroknak ostobának, hadi felszerelése rossznak, hadszervezete kritikán alulnak bizonyult, s ma már nyilvánvaló, hogy csak a bűr néppel tudott elbánni, de egy olyan háboruban, melyben európai hadserőge állna szemben, valószínűleg alul maradna. És ez az európai béke és az európai egyensúly érdekében nagyon szomorú tény, mert mindkettőnek eddig legerősebb támasza Anglia volt.

Ma érkezett távirataink a következők:

London, május 31.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Johannesburgban angol tisztek vannak, a kik a megadás feltételeit diktálják. Azt hiszik, hogy az angolok még ellentállásra találnak. Az angol elővéd tele uton van Johannesburg és Pretoria között. A polgármester ma reggel négyfélét hívott össze, a melyen bizottságot alakítottak a rend fenntartására.

London, május 31.

A Daily Mail jelenti Loureuco-Marquezból tegnapi kelettel, hogy Krüger parancsot adott Johannesburgot Roberts lórának.

London, május 31.

Az angolok tegnap délután két órákor minden ellentállás nélkül megszállták Pretóriát s az volt a legelső dolguk, hogy az angol hadi foglyokat kiszabadították. Az ideiglenes kormány Gregorovski bíró vezetésével meghódolt az angoloknak. Ezzel hivatalosan véget ért a háboru s vele együtt a dél-afrikai közönség függetlenségének története. A reggeli lapok fellezőző szavakkal írnak erről az eseményről. Némelyik újság arról a tényről is megemlékezik, hogy a transzváli bűrok atóli a pillanattól fogva, a mikor az ő területük lett a háboru színhelye, minden ellenállást lemondtak s csak addig voltak energikus ellenfelek és rettegett katonák, a míg a háboru a szövetség-es Oranje területét fenyegette és pusztította.

London, május 31.

Krüger elől Waterloovalvenne ment. A pretoriai polgármester főhatalmaszt kapott az angolok fogadására. Befolyásos polgarokból bizottság alakult, hogy a lakosság életét és vagyonyát az interregnum alatt megvédje. Minden nyugodt Nagy nepesoportok varják az angolok megérkezését.

London, május 31.

A Daily Mail-nak jelenti Loureuco-Marquezból: A ma este Pretóriából ide érkezett első vónattal nehány görög jőd, a kik azt mondják, hogy ők voltak az utólsók, a kik Pretóriát tegnap elhagyták. Azt állítják, hogy kevéssel elutasított az angolok rálőttek a vonatra s kettészakították, úgy, hogy csak egy része mehetett tovább Pretoriába. A többi Pretóriából való utas megjegyzi, hogy Pretoria teljesen demoralizálva van. A lakosság nyakra-főre szökik a parteidők felé.

London, május 31.

Csaknem valamennyi lap annak a véleménynek ad kifejezést, hogy a háborunak vége van. London, május 31.

A Reuter-ügynökség jelenti Loureuco-Marquezból tegnapi kelettel: A transzváli hadmozdulatokról közelebbről ma a delagoai vasuton megszüntették az átmeneti áruforgalmat. A portugál csapatok azt a parancsot kapták, hogy a határra menjenek. A part mentén elosztott portugál hajórajt itt vonják össze. Egy bűr kommandó Kumali-Poortha érkezett.

London, május 31.

A Daily Mail-nak jelenti Vryburgból tegnapi kelettel, hogy Hunter tábornok Geydsorpa, Lichtenburgtól délkeletre 60 mérföldnyire, érkezett. London, május 31.

Roberts lord jelenti Germistonból tegnapi kelettel, hogy reggel békéketöltet küldött Johannesburgba, mire hozzájött a parancsok és megkérte, hogy a városba való bevonalását 24 órával halassza el, mert még sok fegyveres burgher van a városban. Roberts lord beleegyezett ebbe, mert benn a városban elejét akarta venni a nyugalom megzavarásának és mert a környéken emelkedő dombokat még ellenség-es csapatok tartották megszállva, a melyeket előbb el kellett kergetni.

Pretoria, május 31.

A Pretoria környéken levő erődökből az összes csapatokat kivonták.

London, május 31.

Roberts lord táviratozza Germistonból tegnap este: A tegnapi harcban lőrszre volt Hamilton csapatainak, melyek Johannesburgtól nyugatra operáltak, hogy French lovassággal, mely az északra Pretoria közelébe vezetett uton nyomult el, támogassák. Hamilton az utat az ellenség által

elzárva találta, mely a Randtól három mérföldnyire délre a kopjéken több ágyuval erős állásokban volt. Hamilton azonban támadott. A sőtétség beállítást tartó úkozett után az erős ellentállást kifejelő bűrokat a gordon highlanderek kiűzték állásaikból. Hamilton Floridaban van, Johannesburgtól nyugatra, French néhány mérföldnyire tovább északra. A 7. hadosztály lovassága és lovasított gyalogsága a várostól északra fekvő magaslatokat szállta meg. A 11. hadosztály tüzérségével valamivel edőbb délre állt.

Roberts lord tovább jelenti: Rundle tábornok közli, hogy e hó 25-én megtámadott Senegal közelében egy nagy bűr sereget. Az angolok vesztesége nem súlyos. Brabant tábornok jelenti, hogy két jarorét, két tüzet és 40 katonát az ellenség elvágta és fogságba ejtette.

London, május 31.

A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból: Johannesburg megszállása után Roberts lord proklamációt fog kibocsátani, melyben kifejtji az angolok szándékait és a megadás feltételeit.

London, május 31.

Lord Roberts táviratozza délután 2 órákor: A brit csapatok épen most foglalták el Johannesburgot. A kormányzó palotára kültük az angol lobogót.

London, május 31.

Egy esti lap külön kiadása jelenti: Jól informált City-körökben híre jár, hogy az angolok Krügeret Pretóriától hat mérföldnyire elfogták.

London, május 31.

Az ellenségeskedés megszűnt. A bűrok az egész vonalon felváltak az ellentállással és Pretóriát is feladták.

Brüsszel, május 31.

A transzváli követség meg egy felhívást fog intézni a nagyhatalmakhoz. Dr. Leyds szerint Krüger nem fog menekülni, inkább az angolok fogságba határozza el magát. Biztos, hogy az angolok Szent-Ilona szigetére fogják őt vinni. Csaldája és gyermekei Steyn elnökkel és családjával együtt Európába költözöknek.

London, május 31.

A Reuter-ügynökség jelenti Germistonból tegnapi kelettel: Roberts lord holnap ünneppélyesen bevonul Johannesburgba. A bányák sértellenek, kilencz mozdony, egy szénmel megrakott vonat és sok görődő anyag az angolok kezébe jutott. Az ellenség Pretoria felé vonult. Az utócsapatnak egy kis része Germiston utcáin ellenállt, a gránátosok azonban könnyen előztek öket. Germistonból a Váil folyóig vezető vasuti vonal sértellen.

VIDÉK.

A közigazgatás javítása. Pest vármegye főszölgabirainak a közigazgatás reformálása tárgyában megindított mozgalma következők talált Kolozs vármegye tisztikarának vezetőinél is. Dr. Lósposi Hegedűs Árpád megyei bíró, főjegyző, I. aljegyző, az e hó 29-én tartott meggyűléshez indítványt nyújtott be, a pestmegyei főszölgabirak által benyújtott indítvány szellemében. Kolozs vármegye közgyűlése az alábbi választmány véleménye alapján egyhangúan és nagy lelkesedéssel tette magáéva az indítványt, a mely főbb vonásaiban a következő elveket tartalmazza:

Hívja fel a törvényhatóság a megye alispánját, főszölgabirát, polgármesterét, valamint a megye községi és körjegyzőit, hogy a megyei központi közigazgatás, illetve városi és községi közigazgatás javítására vonatkozólag vegyessen részletes előterjesztést, a megye közigazgatásában fenforgo hibák és bajok megállapítása végett küldendő bizottság elé; szabadságra ítélvén munkatársainak, hogy a közigazgatás javítására gyakorlati javaslatokat terjesztessen be. Valásson a közgyűlés egy bizottságot a körpnt, a járási tisztviselő és a törvényhatóság kebeléből, a mely a benyújtandó javaslatokat tanulmány és megvitatás tárgyáa foja tenni. Utasítsa és kerje fel a közgyűlés mindazon megyei felsőbb hatóságokat, a kik általatos hatóságoknak és közegyknek rendeleteket adnak ki, hogy állapítsák meg a rendelet végrehajásához szükséges összes mintákat (blanketta), nehegy azokat az alantatos hatóságok magok legyenek kénytelenek megszerkesztés és szoszorositani. Ulasítsa a közgyűlés a megye alispánját, hogy alkosson, illetve alkotson részletes járási és községi ügykezelési szabályzatokat (még pedig, ha lehet jutalom kültűse mellett pályázat útján, vagy amennyiben slap hiányában ez nem volna lehetséges), a járási ügykezelés szabályzatot az illető tisztviselő meghallgatásával és közreműködésével. Vegyél Pest vármegye közbizóságát várható megkezdése esetére, mondja ki a közgyűlés a csatlakozást, az együttes müűsödést és támogatást.

A komáromi bizalmi nyilatkozat. Illekeles helyről felekeretünk a következő helyragyázás közlése: A mai szombat van az irva, hogy Komárom vármegye május 30-iki közgyűlésében Sczill Kaiman miniszterelnöknek kormányelnöki működésért bizalmat szavazott. Nem így áll a dolog. Kormányelöténék egy évi elfordulóra alkalmasból bővízőtté, a közigazgatás javítására telti eddigi intézkedéseiről, s különösen a közigazgatási formái egyszerűbbé tételére nézve tett ígéreterét. Így is tette és indokolta meg az indítványt az előzőli fősapin.

Az inkompatibilitás. Fogaraszmege közgyűlésen, mint tudósítók táviratozza, a megyei tisztviselők összehírethetlenségét ügyet tárgyalta. Erre precedensül dr. Mikis András vármegyei tiszti ügyész esete szolgált, a kit az ottani Furnieia roman bank, a melyben megyei pénzek is vannak elhelyezve, igazgató-sági tagyva választott meg. Többen kifogásolták, hogy elfoglalta az állást s ügyzési állással összehirethetlenné jelentek be. Hosszu vita után a közgyűlés elhatározta, hogy elvi határozatra kéri fel a kormányt abban a kérdésben, mennyiben vállalhatnak a megyei tisztviselők más állásokat.

A magyar nyelv. Vas vármegye magyar nyelvi bizottsága ma fejezte be a muraszombati járás területén azon nyelvű gyermekek által látogatott iskolák vizsgálatát, melyek a vármegye által a magyar nyelv sikeres tanításáért kiltűzött nagy jutalmakra pályáltak. A bizottság Károlyi Antal alispán vezette és kiserelőben voltak Halász Ferencz kir. tanfelügyelő, Rutkovies Vendel apátkanonok, Győr Figeles szombathelyi kir. közigyőző, Edelmann Sebő főmunkaszülemény igazgató, Zoltán Géza főmőternök, Gerlics árvaházi igazgató és Kaffler Győz szerkesztő, mint a bizottság tagjai. A bizottság 12 vend anyanyelvű iskolát vizsgált meg és konstátálta, hogy a tisztán slavok által lakott, elszigetelt hegyi vidéken a gyermekek nemcsak az összes tananyagot magyarul tanulják, de játék közben és mások is magyar köztűl folyósan magyarul beszélnek. A bizottság két napon át nagy kedveléssel vizsgálta a bizottság tagjai, a melyeket szeptember 11-16-án fognak tartani.

Rehabilitált főszölgabiró. A belügyminiszter körülbelül egy esztendő előtt felügyelőségi állásból a sátorlaja új helyi pénzügyi igazgatóság panszására Benecik István bodrogközi főszölgabirót. Az ügyben, mint tudósítók táviratozza, a vizsgálat befejezést nyert s a belügyminiszter visszahelyezte állásába Beneciket. Ellenben Radó bíró és a jegyző ellen fejelemi vizsgálatot rendelt el.

EGYHÁZ.

Új egyházmegyei felügyelő. Rézfőlpőből írja tudósítók, hogy a mai és ev. egyházmegye tegnap tartott gyűlésén Purghy Sándor országgyűlési képviselőt egyhangulag felügyelővé választotta.

Az unitáriusok Koháry-utcai templomában vasárnap, pünkösd első napján, d. e. 11 órákor, konfirmációval és úrvacsora-ozálással egybekötött istentisztelet lesz. A következő nyári hónapok alatt pedig csak első és harmadik vasárnapon lesz istentisztelet.

UJDONSÁGOK.

május 31.

Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőket, a kiknek előfizetése május 31-én lejárt, hogy azokat meglőbb megújítan sziveskedjenek, nehogy a lap szelküldeésben fennakadsi álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre 40 k. - 1. Negyedévre 10 . - Egy hóra 3 . 60 .

Különbő figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legészőbb és legtaralalmasabb divatlapjainak a „Divat-szalon“-nak kiadóhatalmával költött szerződésünk értelmében előfizetőink e lapot kedvezményes áron: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési díjak az Egytettes előfizetéseivel egy utalványon beküldhetők.

Személyi hírek. Ferdinánd Király főhercege Parisból Bécsbe utazott. Ferencz Szebeitor főhercege Emsből Bécsbe érkezett. Klotild főhercegeasszony ma este Fiuméből Budapestre utazott.

Királyi felavatás.

Az Egyetértés tudósítójától.

Az egyetemen mostanában lejtőadótt, mesterségesen felidézett botrányos jelenetek után, jóelőb nyugorponot volt az a szép ünnepély, a melynek az egyetem új palotájának pompás aulája volt a színhelye. Sub auspiciis Regis avatta doktort a király képviselője az orvosi és bölcsészeti kar egy-egy legkülönbb hallgatóját. A nemes törekvésűek, erayedellen szorgalomnak ünnepe volt ez az ünnepély, a mely kiválsón alkalmas arra, hogy komoly munkára, nemes hazafiságra serkenesse az egyetem ifjúságát.

A tudományegyetem épületében ma folyt le először a királyi felavatás ünnepélya. A régi épületnek nem volt aulája és 1895 óta, a mikor a sub auspiciis Regis felavattak felelevenítették, a királyi felavatás ünnepélyt az akadémia díszterében tartották meg. Az egyetem új palotájának oromzata és az aula még a királyi látogatásra készített díszben pompázott. Az aula karzatát, a melyre kitéztek az egyetem régi, Szűz Maria képével díszített zászlaját, az ifjúság lepte el, míg a teremben az egyetem tanári kara és a meghívott vendégek foglaltak helyet.

A terem felső részén, a király szobra előtt, emelvény volt a rektor és dékánok számára. Balra tőle, Maria Teresia arczskéje előtt, díszes emelvényen készítettek és a bühorról bevont Maria Teresia korabeli asztalkán helyezték el a szent koronának és a koronázási jelvényeknek bühorvánokoson nyugvo aranyozott másolatait. A jobboldalon két kis asztal állott a jelöltek számára.

Kévesse 11 óra előtt érkezett meg a királyi képviselője, Zelinsky Mihály közölkötásügyi államtitkár. A rektor és a dékánok a díszrubába öltözött pediculusokkal es a két felavatandóval, Verébelyi Tibor és Gombóc Zoltánnal az előcsarnokban váraokoztak a király képviselőjére, a kit felkisérték a díszterembe, a hol riadó éljénzés fogadta a bejelöket.

Miután Zelinsky államtitkár elfoglalta helyét, kezdődött vette az ünnepélyes szertartás. A rektor üdvözöltvén a király képviselőjét és a megjelenteket, felhívta az orvosi kar dekániáját, hogy adja elő a felavatás előzményeit. Dr. Klug Nándor orvoskar dekáni ismertette az orvosi karba tartozó jeleket, Verébelyi Tibor működését.

Verébelyi Tibor huszonöt esztendőn, rokonszenves fiatal ember, a ki tanulmányait az elemi iskolától kezdve mindvégig kitűnően végezte és eddigi tudományos munkölese a legészőbb reményekre jogosít. Klug dekáni beszédben üdvözölte a kitűnő jeleket, a ki aztan felolvasa „A kortán történeti fejlődésről“ szóló doktori értekezésének kivonatát. A kitűnő tanulmányt a közönség is nagy érdeklődéssel hallgatta, és meg is taposolta.

Ezután a rektor felszóltására dr. Fröhlich hídról bölcsészeti kar dekáni ismertette Gombóc Zoltán eddigi működését. Gombóc Zoltán csak huszonkét esztendőn és iskolát mindvégig szinten kitűnően végezte. Eddigi tudományos kutatásai is igen becsesek és a nyelvtan körébb vett dolgozatai tudományos becsesül birtok. Fröhlich dekáni lelkes beszéddel intett Gombóc Zoltán ezután felolvasa a nyelvészet köréből vett doktori értekezésének kivonatát. Az érdekes dolgozatot a közönség szintén megapsolta.

Ezután a jelöltek a király képviselője elé járultak és kérték felavatásukat. A felavatás a szokásos szertartás szerint folyt le és az eskümonlat Berger Ev. János hit tudományi dekáni olvasta fel, mely után a rektor és a dékánok közölgassal doktorátá fogadták a két kitűntett fiatal embert és a rektor átnyújtotta nekik a díszes albumba foglalt diplomát.

Ezután a doktorra avatottak ismét a király képviselője elé járultak. Zelinsky államtitkár beszédeben intett a fiatal emberekhez, muldtatván a kitűntést nagy jelentőségű. Buzdította őket a további munkásságra, mert ügymond:

Eddig lehettek önöknek rózsa álmaik, de a mikor kilépetek a közélet terére, hatarozott cselekedni kellenni. Majd átnyújtotta nekik a királyi briliáns gyűrűjét és így szólt az új doktorokhoz:

„Tekintsetek ezt a gyűrűt, a király gyűrűjét, eddig kifejtett szorgalmuk legmélőbb jutalmát, a tudományos és a közéleti terén ezennel szerzőnd érdemeik zalogauil és egész jövőnd életük vezerszállalig. Lelekis eljénzésel fogadta a közönség a királyi képviselőjének beszédét, a melyre a lélekmelődő ünnepélyt véget ért.

A király a hűgyakorlatok. A király szeptember 10-én, boldogult Erzsébet királyné lelki üdvéért tartandó gyaosztentésztetel után Bécsből a galicziai hadgyakorlatokra utazik, a melyeket szeptember 11-16-án fognak tartani.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetés rovatban minden az egyeztetés kiadására közléséig...

Minden hirdetésre felvételkor ad a kiadóhivatal ingyen...

TELEFON 5166. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levelbelyeg vagy levelezőlap beküldték...

Kis hirdetések: Breuer nővérek, Burger Vilmosné, Nemecsek A., Deutsch Julia, Toldi Lajos.

Kiadóhivatali üzenet: Tudakozásoknál csak a válaszleveleket...

Eladó: Budapesthez közeli, egészséges és gyönyörű szőlőhegy...

Alkalmazást keres: Doctor juris, Mosást, Gazdasszonyok, Lakás és berlet, Különféle.

Pályázatok: A budai hegyeken gyönyörű helyen, a Margitsziget átellenében...

A legfinomabb palacszór: Pilseni ősforrás, MEZEY és TÁRSA.

Kétségtelenül legelőnyesebben vásárolhatni szolid és izléses férfi-, nő- és gyermekruhát NEUMANN M. Czégnél.

Bruchsteiner és Társa: Budapest, VI., Podmaniczky-utca 45. sz.

A „MISKOLCI HITELINTÉZET” árú- és terményraktáiraiban az idei VIII-dik évi gyapju-vásár.

Hotter-féle Training-fluid, Hotter-féle Absorbinol, Hotter sertésspora.

Agrii tőpapor: Lovaknak és szarvasmarhák számára.

Butorok hitelre: VARGA IGNACZ hitelfőnök.

Felvetik három intelligens, megbízható hirdetői ügynök fix fizetéssel.

Borosznó gyógyítófürdő: Zólyomgyegeben. Vasút-állomás. Posta és táviró.

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság: Budapest, Kerepesti-ut 1.

Kivonat a díjtáblázatokról: A tőke elhalasztás alkalmával...

LUBLÓ-GYÓGYFÜRDŐ: Szénasavas vasas (pezség) és morfürdő.

Magyar királyi államvasutak: Hirdetmény.

Birtok-eladás: Erdély legelső és legtermékenyebb vidékén.

LUSER L. féle turista tapasz: Birtokosok és gyárosok kőszert.

Titkos betegeiségeket: A legújabb módszerekkel a legbiztosabb gyógyítást.

Dr. KAJDACSY: Rendelő intézetében Budapest, Váci-körút 4. szám.

Magyar királyi államvasutak: Hirdetmény.

Titkos betegeiségeket, Dr. GARAI ANTAL: Rendelő intézetében VI. Andrássy-ut 24. szám.

NEPSZERŰ UTIMUTATÓ: (Már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemzeti közérdekű utazási útmutató.

Magyar királyi államvasutak: Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak: Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak: Hirdetmény.

Pályázat: Cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság. 1900. június 1-től fogva.

Table with columns for destinations (Boráros, Vamhás, Eszkár, Tóháza, Liptóváros, Bombator, Lukács és Császár-fürdő, Margitsziget) and fares for different routes.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, IV., Papnövelde-utca 8.

Az igazgatóság: Budapest, Nagy Sándor-hégyveszélési út, Papnövelde-utca 8. szám.